

Русан О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**РОЛЬ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТ
У ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БІЗНЕСУ**

На теперішньому етапі розвитку людської цивілізації, сучасне суспільство має низку особливостей, і одне з них – урбанізація. Міст-мільйонників стає все більше, як і загальної кількості людей, а роль великих міст стає все сильніше. До великих населених пунктів тяжіють, як і домашні господарства, так і комерційні організації. Великі міста своєю сутністю означають велику густину населення, що, в деяких випадках, вигідно для бізнесу, коли споживачі знаходяться в одному місці. Проте, незважаючи на комерційну користь великих міст, на даний час, існує велика кількість проблем пов'язаних з діяльністю компаній. Одна з таких проблем – нерозвиненість транспортної інфраструктури.

Серед дослідників урбаністичних, юридичних та економічних наук немає єдиного трактування терміну транспортна інфраструктура. Наприклад, О. Пікулик вважає, що транспортна інфраструктура – це сукупність транспортних комунікацій, об'єктів з обслуговування пасажирських і вантажних перевезень, об'єктів технічного обслуговування та ремонту, які забезпечують потреби в наданні транспортних послуг, тобто переміщення вантажів і пасажирів [1]. У великих містах проводяться зонування певних територій, на яких потім буде побудована відповідна інфраструктура суспільного призначення. Виділяють такі зони: зони громадсько-ділової і комерційної діяльності, промислові і житлові зони, зони транспортної інфраструктури та інженерних споруд, комунально-складські зони і зони спеціального призначення міського, регіонального, державного і міжнародного значення [2].

Зони транспортної інфраструктури є надзвичайно важливими для існування міста, як складної соціально-економічної системи. Транспортна інфраструктура включає в себе окремі елементи, проте в межах містах вони мають таку структуру:

- вулиці;
- порти (залізничні, автотранспортні, морські, авіаційні);
- обслуговуючі підприємства (АТП, комунальні підприємства тощо);
- логістичні вузли (автомобільні та залізничні дороги тощо);
- вантажні термінали та складські приміщення.

Для діяльності бізнесу в межах міста всі елементи прямо та опосередковано визначають, як підприємство буде діяти. Такий елемент, як вулиці включає в себе автомобільні дороги і дотичні будівлі. Вулиця, в якій розміщено підприємство, і найближчі вулиці є важливими для малого і середнього бізнесу (особливо для того бізнесу, який реалізує товари першої необхідності). Кожна вулиця, при локаційному аналізі, має цікаві для бізнесу показники такі як: кількість споживачів, партнерів, конкурентів, транзитність, інфраструктурна розвиненість тощо.

Орієнтація комерційного бізнесу полягає у взаємодії зі своїми споживачами в найближчій зоні будь-то домашні господарства або юридичні особи. Великі комерційні підприємства більше орієнтуються на показники сукупностей вулиць через їх великий вплив. Розміщення на певній території обмежується ціною купівлі/оренди приміщення чи землі і поточною наявністю вільних активів нерухомості. Розвиненість логістичних вузлів є вирішальним для діяльності бізнесу. Загалом, мова може йти щодо якості дорожнього покриття і його пропускною здатністю. Підприємства, які обслуговують фізичних осіб можуть розробляти план розміщення з орієнтуванням на транзитність обраного місця, тобто загальної періодичної кількості фізичних осіб які перебували і покинули територію в певний проміжок часу [3].

Інший показник локальної конкуренції в традиційному понятті несе ризики переорієнтування найближчих клієнтів до інших гравців при певних обставинах, які не вигідні чи незручні клієнтам. Однак, сукупність торгових підприємств на обмеженій території здатне забезпечити ефект синергізму, коли утворюються торгівельні зони-локації, де знаходяться декілька торгових компаній в умовах конкуренції [4]. Користь для клієнтів полягає у зниженні часу на процеси придбання товарів для вжитку, ринкові умови і ціноутворення, а також, великий асортимент товарів. Типовими місцями є стихійні ринки і торгові центри, які утворюються в певних місцях, з врахування показників логістичного потенціалу, що принесе прибутки і забезпечить товарооборот.

Визначено, що комерційний бізнес в межах міста, під час становлення і розвитку орієнтуються на логістичні показники всередині населеного пункту. Сучасні міста стають все більшими, тому для оптимальної діяльності, компаніям слід брати до уваги показники, які демонструють окремі частини міста, вулиці та навіть логістичні вузли.

Список використаних джерел:

1. Пікулик О.Б. Пріоритетні напрями розвитку транспортної системи Західного регіону України в умовах європейської інтеграції. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*, 2008. № 7. С. 284-291.
2. Руденко Л.Г., Козаченко Д.О. Геоінформаційне картографування в Україні. Концептуальні основи і напрями розвитку. Київ: Наукова Думка, 2014. 114 с.
3. Методологічні засади формування ефективної логістики товарних ринків: монографія за ред. Буркинського Б.В., Нікішиної О.В. Одеса: ПРРЕД НАН України, 2020. 158 с.
4. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Управління торговельними підприємствами: інструменти, моделі, принципи та механізми. Торгівля та біржова діяльність в Україні: проблеми і стратегії розвитку: колект. моногр. / за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. С. 244-320.

Самойленко Д. І., канд. психол. наук Крупський О. П.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Усі види підприємств є вкрай важливими для економічного розвитку країни. Їх функціонування дозволяє державному бюджету наповнюватися коштами, формувати ВВП, створювати робочі місця та забезпечувати населення усіма необхідними товарами. Усі ці функції стали ще більш важливим для підтримки економічної безпеки нашої держави із початком повномасштабного вторгнення.

Перші тижні повномасштабного вторгнення для українських підприємств були вкрай важкими, адже вони буквально проходили етап зупинення діяльності. З часом бізнес почав оговтуватися та підтримувати економіку держави [6]. Більш ніж половина підприємств вже працюють на повну потужність, хтось працює із певними обмеженнями, інша частина підприємств на деякий час призупинила свою діяльність, дехто обмежив географію присутності, а хтось взагалі закрив свій бізнес [4].

Однак були й такі, що вирішили ризикнути та розпочати власну справу у такий нелегкий час. Згідно з даними Держстату, за 2022 рік було зареєстровано 1,4 млн. ФОП. Найбільше було утворено нових підприємств у м. Києві (14%), Харківській (8%), Дніпропетровській (8%) та Львівській (7%) областях [2]. І це підтверджує, що якщо людина має хист до підприємницької діяльності, то вона знайде можливості себе реалізувати в будь-яких умовах існування [8]. Але для